

סמינר מ"א 2015-2016

בין היסטוריה לפוליטיקה: תפקידו של הזיכרון הקולקטיבי

הסמינר יעסוק באופן השוואתי בדפוסים השונים של ייצוגיות העבר, תוך התמקדות בקשרים המגוונים שבין היסטוריה ופוליטיקה. הוא יבחן את הדרכים השונות בהן העבר "הומצא" ונשמר, וכיצד הוא מונצח, בבת בבד עם הדרכים בהן הוא הודחק בעולם המודרני. הסמינר ינסה להעריך את תפקיד סוכני הזיכרון השונים בעיצוב ובביטוי הזיכרון הקולקטיבי. באמצעות דוגמאות ממדינות שונות יידונו תפקידיו בזירה הציבורית.

חובות הקורס:

1. השתתפות בשיעורים

2. ארבעה רפראטים בע"פ במהלך השנה: שלוש סקירות ביקורתיות קצרות של מאמר, ורפראט על העבודה הסמינריונית במחצית השנייה של סמסטר ב' (20%)

3. עבודה סמינריונית: עבודה בהיקף של כ 25 עמודים. הנושא יקבע בשיחת ייעוץ עם המרצה (80%)

הרשימה הביבליוגרפית המצורפת להלן מהווה מסגרת קריאה כללית של הקורס. רשימת החובה, שתכלול 1-2 מאמרים לכל שיעור, תקבע במהלך הקורס.

(1) הצגת הסילבוס ומבוא לנושא

(2) מהו זיכרון קולקטיבי? (1)

* Maurice Halbwachs, *On Collective Memory*, The University of Chicago Press, 1992, pp. 37-83 ; pp. 167-189.

* Kervin Lee Klein, « On the Emergence of Memory in Historical Discourse », *Representations*, 69, 2000, pp. 127-150.

* David Glassberg, « Public History and the Study of Memory », *The Public Historian*, 18-2, Spring 1996, pp. 7-23.

* David Lowenthal, « History and Memory », *The Public Historian*, 19-2, Spring 1997, pp. 30-39.

(3) מהו זיכרון קולקטיבי? (2)

* Pierre Nora, « General introduction : Between Memory and History », in *Realms of Memory : Rethinking the French Past*, Columbia UP, 1996.

- * Susan A. Crane, « Writing the Individual Back into Collective Memory », *The American Historical Review*, 102-5, Dec. 1997, pp. 1372-1385.
- * Paul Ricoeur, *Memory, History, Forgetting*, The University of Chicago Press, 2004, pp. 120-124.
- * James V. Wertsch, Henry L. Roediger, « Collective Memory : Conceptual Foundations and Theoretical Approaches », *Memory*, 16-3, pp. 318-326

(4) מזיכרון אינדיבידואלי לזיכרון קולקטיבי

- * Sissela Bok, « Autobiography as Moral Battleground », in Daniel L. Schacter, Elaine Scarry (eds), *Memory, Brain, and Belief*, Harvard UP, 1999, pp. 307-324.
- * Michael G. Kenny, « A Place for Memory : the Interface between Individual and Collective History », *Comparative Studies in Society and History*, 41-3, July 1999, pp. 420-437.
- * Jeffrey K. Olick, « Collective Memory : The Two Cultures », *Sociological Theory*, 17-3, Nov. 1999, pp. 333-348.
- * Samuel Hynes, « Personal Narratives and Commemorations », in Jay Winter and Emmanuel Sivan (eds), *War and Remembrance in the Twentieth Century*, Cambridge UP, 2000, pp. 205-220.
- * Gail Lee Dubrow, « Contested Places in Public Memory : Reflection on Personal Testimony and Oral History in Japanese American Heritage », in Paula Hamilton and Linda Shopes (eds), *Oral History and Public Memories*, Temple UP, 2008, pp. 125-144.

(5) זיכרון וזהות

- * Jan Assmann, John Czaplicka, « Collective Memory and Cultural Identity », *New German Critique*, 65, Spring/Summer 1995, pp. 125-133.
- * James E. Young, *The Texture of Memory, Holocaust Memorials and Meaning*, Yale UP, 1993, chap. 12 : « Memory and the Politics of Identity : Boston and Washington D.C. », pp. 323-349.
- * David Lowenthal, « Identity, Heritage and History », in John R. Gillis (ed.), *Commemorations. The Politics of National Identity*, Princeton UP, 1996, pp. 41-60.
- * Duncan S.A. Bell, « Mythscapes : Memory, Mythology and National Identity », *British Journal of Sociology*, 54-1, March 2003, pp. 63-81.
- * Brian S. Osborne, « Landscapes, Memory, Monuments and Commemoration : Putting Identity in its Place », Commissioned by the Department of Canadian Heritage for the Ethnocultural, Racial, Religious, and Linguistic Diversity and Identity Seminar, Halifax, Nova Scotia, Nov. 2001.

(6) זיכרון מקומי וזיכרון לאומי (1)

- * Claudia Koonz, « Between Memory and Oblivion : Concentration Camps in German Memory », in John R. Gillis (ed.), *Commemorations. The Politics of National Identity*, Princeton UP, 1996, pp. 258-280.
- * John R. Eidson, « From Avoidance to Engagement ? Coming to Terms with the Nazi Past in a German Home Town », in Frances Pine, Deema Kaneff, Haldis Haukanes (eds), *Memory, Politics and Religion. The Past meets the Present in Europe*, LIT, 2004, pp. 59-92.
- * Tanya Richardson, « Disciplining the Past in Post-Soviet Ukraine : Memory and History in School and Families », in *Memory, Politics and Religion*, pp. 109-132.

(7) זיכרון מקומי וזיכרון לאומי (2)

- * The Case of Jedwabne [TBA]
- * Paloma Aguilar, « Institutional Legacies and Collective Memory : the Case of the Spanish Transition to Democracy », in Jeffrey K. Olick (ed.), *States of Memory*, DukeUP, 2003, pp. 128-160.

(8) זיכרון והיסטוריוגרפיה

- * Paul Ricoeur, *Memory, History, Forgetting*, The University of Chicago Press, 2004, pp. 385-411.
- * Henry Rousso, TBA, in *The Vichy Syndrome History and Memory in France since 1944*, Harvard UP, 1991, pp.
- * Anita Shapira, « History and Memory : Latrun, 1948 », *Jewish Social Studies*, 1996, pp. 20-61.
- * José Brunner, « Pride and memory : Nationalism, Narcissism and the Historians' Debate in Germany and Israel, *History and Memory*, 9-1/2, Spring-Winter 1997, pp. 256-300.

(9) הנצחה

- * Pierre Nora, « The Era of Commemoration », in *Realms of Memory*, vol. 3, pp.
- * Paul Connerton, « Commemorative Ceremonies », in *How Societies Remember*, Cambridge UP, 1989, pp. 41-71.
- * Yael Zerubavel, « The Death of Memory and the Memory of Death : Masada and the Holocaust as Historical Metaphors », *Representations*, 45, Winter 1994, pp. 72- 100.
- * Vered Vinitzky-Seroussi, « Jerusalem assassinated Rabin and Tel Aviv Commemorated him », Rabin Memorials and the Discours of National Identity in Israel », *City and Society*, 10-1, 1998, pp. 183-203.

(10) אנדרטאות ואתרי הנצחה (מלחה"ע הראשונה והשנייה)

- * Peter Carrier, *Holocaust Monuments and National Memory Cultures in France and Germany since 1989*, Berghahn Books, 2005, pp. 16-44, « Monuments in History », and « History in Monuments ».
- * Antoine Prost, « Monuments to the Dead », in Pierre Nora, *Realms of Memory: Rethinking the French Past*, Columbia UP, 1996, vol. II, pp. 307-330.
- * James E. Young, « The Countermonument, Memory Against itself in Germany Today », *Critical Inquiry*, Vol. 18 (2), pp. 267-296.
- * Jay Winter, *Sites of Memory. Sites of Mourning. The Great War in European Cultural History*, Cambridge UP, pp. 78-116, « War Memorials and the Mourning Process ».

(11) אנדרטאות ואתרי הנצחה (מלחמת ויטנאם)

- * Kristin A. Hass, *Carried to the Wall. American Memory and the Vietnam Veterans Memorial*, University of California Press, 1998, pp. 1-33.
- * David Glassberg, « Remembering a War », in *Sense of History. The Place of the Past in American Life*, University of Massachusetts Press, 2001, pp. 25-57.

(12) הליכים משפטיים ועיצוב הזיכרון

- * Sarah Farmer, « The Bordeaux trial » in *Martyred Village*, University of California Press, 1999, pp. 135-170.
- * Henry Rousso, « What Court of Judgement for History ? » in *The Haunting Past*, U. of Pennsylvania Press, pp. 48-81.

(13) מוזיאונים וזיכרון ציבורי (1)

- * James B. Gardner, « Contested Terrain : History, Museums and the Public », *The Public Historian*, 26-4, Fall 2004, pp. 11-21.
- * Susan A. Crane, « Memory, Distortion and History in the Museum », *History and Theory*, 36-4, Dec. 1997, pp. 44-63.
- * Edward T. Linenthal, « The Boundaries of Memory : The United States Holocaust Memorial Museum », *American Quarterly*, 46-3, 1994, pp. 406-433.

(14) מוזיאונים וזיכרון ציבורי (2)

- * Vera L. Zolberg, « Contested Remembrance : The Hiroshima Exhibit Controversy », *Theory and Society*, 27-4, pp. 565-590.
- * Julia Adeney Thomas, « History and Anti-History : Photography Exhibitions and Japanese National Identity », in Susan A. Crane (ed.), *Museums and Memory*, pp. 93-114.
- * Official Website of the National Museum of American history (DC)

* Official Website of the Palmach Museum (Tel Aviv)

(15) קולנוע וזיכרון

- * Jay Winter, « Films and the Matrix of Memory », *The American Historical Review*, 106-3, June 2001, pp. 857-864.
- * Anton Kaes, « History and Film, Public Memory in an Age of Electronic Dissemination », in *History and Memory*, 1990, pp. 308-323.

(16) סרטים: Clint Eastwood, *Flags of our Fathers* and *Letters from Iwo Jima*.

- * Leo Braudy, « Flags of our Fathers/Letters from Iwo Jima », *Film Quarterly*, 60-4, Summer, 2007, pp. 16-23.
- * Major Derrick L. Jones, « The Combat Role of African American Marines during WWII : An answer to the Spike Lee-Clint Eastwood Debate », 2009.

(17) תרבות עממית: תקשורת המונים ועיצוב הזיכרון

- * Alejandro Baer, « Consuming History and Memory through Mass-Media Products », *European Journal of Cultural Studies*, 4-4, 2001, pp. 491-501.
- * Jill A. Edy, « Journalist Uses of Collective Memory », *Journal of Communication*, Spring 1999, pp. 71-85.
- * Renée Poznanski, « From Historiography to TV : The Representation of the Resistance in Contemporary France », UCLA Conference, May 2009.

(18) תרבות עממית: קומיקס

- * James Young, « Art Spiegelman's *Maus* and the Afterimages of History », *Critical Inquiry*, 24-3, Spring 1998, pp. 666-699.

(19) זיכרון הקומוניזם באירופה

- * Film : *Katyn*, by Andrzej Wajda
- * Taras Kuzio, « History, Memory and Nation-Building in the Post-Soviet Colonial Space », *Nationalities Papers*, 30-2, 2002, pp. 241-164.
- * Richard S. Esbenshade, « Remembering to Forget: Memory, History, National Identity in Postwar East-Central Europe », *Representations*, 49, Winter 1995, pp. 72-96.

(20) שימושים פוליטיים של העבר

- * Frederick C. Corney, « Rethinking a Great event : The October Revolution as Memory Project », in Olick (ed.), *States of Memory*, pp. 17-42.
- * Jeffrey K. Olick, « What does it mean to Normalize the Past ? Official Memory in German Politics after 1889 », in Olick (ed.), *States of Memory*, pp. 259-288.
- * Jeffrey K. Olick, Daniel Levy, « Collective memory and Cultural Constraint : Holocaust Myth and Rationality in German Politics », *American Sociological Review*, 62-6, Dec 1997, pp. 921-936.
- * Catherine Merridale, « War Death and Remembrance in Soviet Russia », in Jay Winter and Emmanuel Sivan (eds), *War and Remembrance*, 2000, pp. 61-83.
- * Maya Nedkarny, « The Death of Socialism and the Afterlife of its Monuments : Making and Marketing the Past in Budapest's Statue Park Museum », in Katharine Hodgkin and Susannah Radstone (eds), *Contested Pasts. The Politics of Memory*, Routledge, 2003, pp. 193-207.
- * Susana Narotzky and Paz Moreno, « Fighters, Martyrs, Victimes : Political Conflict, Ambivalent Moralities and the Production of Terror and Modes of Governance in Contemporary Spain », in *Memory, Politics and Religion*, pp. 274-293.

(21) גישה ביקורתית ללימודי הזיכרון

- * Alon Confino, « Memory and Cultural History : Problems of Method », *The American Historical Review*, 102-5, Dec. 1997, pp. 1386-1403.
- * Wulf Kansteiner, « Finding Meaning in Memory : A Methodological Critique of Collective Memory Studies », *History and Theory*, 41, May 2002, pp. 179-197.
- * David C. Berliner, « The Abuses of memory : Reflections on the Memory Boom in Anthropology », *Anthropological Quarterly*, 78-1, Winter 2005, pp. 197-211.